

χωρίζαν οι νόμοι, τούς χωρίζαν όλες οι συνήθειες της κοινωνίας, καθώς τις νόμιζε η κόρη. Και το κάτω κάτω του έδειχνε καταφρόνιο, μη θέλοντας να είναι σαν κι άφρονες, θέλοντες μάλιστα, κάθε φορά που παρουσιάζεται, να βάζει κάτι βούχα που του τα τσίμαζε άπατή της. Μπορεί πάλι να φταίγει ο ίδιος, που την τσίμαζε τότε; Αφού όμως της έταζε τώρα πως δε θα ξαναρχίσει, γιατί να φοβάται; Τι κέρδιζε ο κακόμοιρος, που μήτε την έμπιστοςύν της δεν είχε, άχ! που δεν είχε πια μήτε την τύχη να θωράξει την όμορφιά της όλη; Διπλός εΐτανε λοιπόν ο καημός του.

Κι αλήθεια, μια κι άρχιζανε να ζούνε κοινωνικά, της φερνότανε κι ο Γιάννης με το σέβας που έχει ο άντρας για τη γυναίκα, μέσα στην κοινωνία. Μά σύγκαιρα ξυπνούσε ο έρωτάς του πιά δεινά, γιατί τον άναβε ο πόθος περισσότερο, γιατί δαιμονίζονταν από το έμπόδιο, γιατί μεγάλωνε με τον κοινωνικό τον άποφραγμό. "Αχ! να τή δώ, να την ξαναδω κατά πως την είδε και τη χάρισε την πρώτη μέρα! Άλλο δε συλλογιότανε, και το κατάρρε.

Λοιπόν ο Μυριέλλας ένα πρωί στά νερά τα σμαραγδένια. Μόλις που είχε σηκωθεί από τον ύπνο, και πρόβαλε δειλά ως το γυαλό, στο ποκαμισάκι της τυλιγμένη. Κοίταζε γύρο γύρο, έσκυψε, τόνερα και μπήκε στη θαλάσσια. Κολυμπούσε ξέγνοιαστα και χαρούμενα. Έπειτα, βγήκε γλήγορα; έβαλε το ποκαμισάκι της, με πριν προφτάει άπάνω μεριά, στα βράχια, παρατήρησε δυο μάτια φλογερά, που λάμπανε άνάμεσα στις τεκτίνες. Εΐταν ο Γιάννης, κρυμμένος, πλαγιασμένος κατά γης, που την τήραε τρελλά, και που άμα την είδε, δε βσταχτηκε, σηκώθηκε όρθιος μπροστά της, στο βουνό.

Θύμωσε η Μυριέλλας τρομαρά. Του τό είχε μπουδισμένο, ούτε να ρκινεται κΐνε, την ώρα του λουτρού της. Μ' ένα της λόγο, σαν του μιλούσε, με μια βλέμματιά της, σαν τον έβλεπε άνήσυχος, τον κυβερνούσε ως τα τότες. Τώρα δεν έφταναν κι άφτά. Του είπε πως έπρεπε να φύγει, να μην έρχεται πια, πως δεν τον ήθελε. Συννηθισμένη δεν εΐτανε, λείει, να ζή με ζώα, πρόσμενε να γίνη άθροπος και να γυρίσει. Τον έδιωξε άποφασιστικά για ένα μήνα.

Έρυγε ο Γιάννης ντροπισαμένος, λυπημένος, πειραγμένος και συλλογισμένος. Ντροπισάστηκε που έκαμε τέτοιο πράμα. Λυπήθηκε που μίσησε στα παραμέρια του, μακριά της. Πειράχτηκε για τα λόγια που άκουσε. Μά συλλογίστηκε άκόμη περισσότερο. Καταλάβαινε πως δεν έσωνε να ρίχτη κάτω κανείς και να φιλή μια κοπέλλα η και να κερτερή, σαν πάει να κάμει μπάνιο, για να θελή άφτη τη συντροφιά του. Χρειάζονταν κάτι παραπάνω, και προσπαθσε να τό βρή. Τόννοιωθε στο δρόμο που βαδίζε, πως δεν μπορούσε πια χωρίς την κόρη. Τι να στοχαστεί, για να μην μπορεί και κείνη χωρίς το Γιάννη; Αφτός εΐτανε ο κόμπος.

Ότ'όσο, παραιτημένη, όρφανή, δυστυχισμένη, θλίβονταν η Μυριέλλας που καρδιά δεν είχε να πη την καρδιά της, κ' έκλιγε στη μοναξιά της τώρα, ενώ πήγαινε ο Γιάννης συλλογισμένος κατά την άλλη μεριά.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ΄.

### Η μοναξιά του Γιάννη

Ο Γιάννης είχε το φιλότιμό του. Την ώρα που έφεγγε από τη Μυριέλλα, τόνερα άπόφαση να μην ξαναπατήση, προτού κείνη τον φωνάξει. Του κόστισε όμως να βσταχτεί το λόγο του, έπειδή την πονούσε και κάθε μέρα ήθελε κάτι να της φέρη να μην την άφήσει

κιάλας νηστικά, χωρίς τίποτα, δηλαδή χωρίς τα χίλια δυο πράματα που τα συνήθεισε πια η Μυριέλλα, και που τα είχε ανάγκη μάλιστα για να ντύνεται. Λοιπόν κάτι σορίστηκε που του άρεσε. Προχωρούσε ως την άκρη άπάνω του βραχοπηγχιδιού που βρίσκονταν η κόρη, και δίχως ο ίδιος να φανη έφριχνε κάτω στον άμμο, κοντά στο γυαλό, τα πεσέσια που της μάζωνε, θρόφιμα κι άλλα. Ένα πρωί, έχοντας πολλά να της δώσει, τήδεσε σφιχτά σ' ένα μακρύ κλαρί και σιγά σιγά το κατέβασε, κι άπείωσε στο βράχο την άκρη, άντις να τη βσταθή στο χέρι. Την επάβριο, τράβηξε το ξύλο, άφου η Μυριέλλας είχε άδειάσει το μπογαλάκι, το ξαναφόρτωσε, και πάλι τα ίδια. Πρόσεχε όμως να πηγαίνει το πρωί, όταν κοιμούνταν άκόμα η Μυριέλλας. Έτσι της έδειχνε τάχα πως δεν την ξεχνούσε, μα πως εΐτανε κι ο ίδιος κακιωμένος.

Το κακιωμα τους άφτό πολύ ώφελιμο τους στάθηκε. Χωρίς να το υποψιάζονταν, άλλαζαν οι καρδιές τους, κι από τω δυνάμει τη μοναξιά, τη μοναξιά της κόρης και του Γιάννη τη μοναξιά, κατόπι, όπως εΐτανε και φυσικό, βγήκε η άγάπη. Λέω μοναξιά και καλά δεν το λέω. Μοναξιά καθαυτό δεν εΐτανε, άφου θέλοντας η μή, συλλογιότανε ο ένας τον άλλον. Μά κι άντόμα να ζούσανε, μήπως εΐτανε τώρα μοναξιά; Άς το πούμε και διπλομοναξιά; Όχι, βέβαια, κι ο Γιάννης είχε δικιο που το νόμιζε πως δεν εΐτανε πια μόνοι άμα βρίσκονταν δυο μαζί, καταντάει κ' η διπλομοναξιά παραμυθί, γιατί φαίνεται και δεν ξέρουμε άλλη άγάπη από την άγάπη την κοινωνική, από την άγάπη που γεννιέται και μεγάλώνει μέσα στη συναθροπία. Δεν εΐταν άθροποι στη Μασατιέρα, ζώω από το Γιάννη και από τη Μυριέλλα. Ός τόσο τα έθιμα, οι τρόποι, ως και τα μαλλώματα, ως κ' η καρδιά, που ώδηγούσανε τώρα την ύπαρξή τους, βαστούσανε άπ' την κοινωνία. Έκει μάθαμε. Τι γίνεται η άγάπη, όταν κι ο άντρας κ' η γυναίκα ξεχάσουν όλότελα στη μοναξιά τους, όταν άπολύσουνε μέσα τους κάθε κοινωνική ψυχοδασία, μπορεί άφτό κατόπι να το προμαντεύουμε. Σήμερις όμως, καθώς συνήθεισε πια ο άθροπος στην κοινωνία, φτάνει ο ένας από τους δυο νάρθη από την άθροπινή συμπερικυκλώσει, κι ο μοναξιώτης αλλάζει, κι ο νόμος της κοινωνίας νικάει.

(άκολουθεί)

## ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Τρία καινούργια βιβλιαράκια τ'όνα άπάνω στάλλο τυπωσε τώρα τελευταία ο κ. Ν. Β. ές ης που έχουν άρκετή αξία για τη χειρογραφική κ' έπιγραφική Έλληνική έπιστήμη. Τα βιβλιαράκια αυτά είναι: «Μεσσηνίας χριστιανική έπιγραφή μετ' α σχετικών άρχαιολογημάτων. — Ναυπλίου και Μονεμβασίας Λατινική έπιγραφή των χρόνων της Ένετοκρατίας. — Κατάλογος των χειρογράφων Κωδίκων της έν Θεράπνιας μονής των Άγίων τεσσαράκοντα.» Ο κ. Βέης εΐν' ένας έπιστήμονας μικρός άκόμη στα χρόνια, που έφερε όμως να στολίζει τη δουλιά του, την αληθινά έπιστημονική, με τα χαρίσματα της μέθοδος, της προσοχής και της τάξης, για τοϋτο και τα βιβλία του δεν είναι ξερός κατάλογος μ' έπιγραφές κι όνόματα, παρ'ά δουλιά φιλολογική με σημαντική αξία, που της τήνε δίνουν οι πολλές ιστορικές σημειώσεις κ' έξηγητικές παρατηρήσεις. Κ' έτσι όλη αυτή η δουλιά, που με πρώτη ματιά θά φανεί στον άνήξερο από τέττα σύντομη κι εύκολη, δεν είναι παρ'ά καρπός μεγάλου κόπου και συστηματικής μελέτης.

Κι αν τα βιβλία του κ. Βέη θά είναι μια μέρα σημαντικό βοήθημα για τον έπιστήμονα που θά θελήσει να βρεί πηγές καινούργιες για την ιστορία των τόπων αυτών ή για τη μελέτη τω ρεϊπών και μνημείων, δεν είναι άνωφέλετα και για όποιον θά θελήσει να τα διαβάσει από

άπλη περιέργεια ή από όρεξη να μάθει κάτι τίς. Ξέρει ο κ. Βέης να κάνει χρήσιμη τη δουλιά του για κάθε διαβαστή καθώς το άπόδειξε και με το άλλο του βιβλίο, που πέσει το τύπωσε και που με τραβάζει έθελω να πω τώρα έδω δυο λόγια και γι' αυτό, δηλ. για τα «Δημώδη άσματα Φιγαλίας, μεθ' υπομνημάτων.» Απ' τον καιρό που τόννοισαν καλά στην Έλλάδα, πως η δημοτική ποίηση είναι θησαυρός άνεχτίμητος, που πρέπει να μαζωχτεί με θρησκευτική εύλάβεια και προσοχή, λίγες συλλογές δημοτικών τραγουδιών βγήκαν που νάχουν όσα χαρίσματα κλει το βιβλιαράκι αυτό του κ. Βέη. Το πρώτο και μεγαλύτερό τους χάρισμα είναι ότι διαβάζονται στο βιβλίο όπως και λέγονται από τους Φιγαλιώτες' γιατί ο κ. Βέης είχε την έπιστημονική έξυπνά να φυλάξει τη φωνολογία την προφορά, που πολλά γλωσσολογικά ζητήματα μπορεί να ξεδιαλύνει. Έπειτα δέ θέλησε να διορθώσει τα τραγούδια, όπως κάνουν μερικοί ξυλοσκάστες σοφοί, παρ'ά τ'άφ'σαν όπως τάκουγεν από το στόμα του λαού. Και τελευταία η έξηγήση κάθε άσυνήθιστης λέξης και οι ιστορικές σημειώσεις, άλλες μακριές κι άλλες σύντομες με πάντα πολύτιμες, δίνουν ξεχωριστή αξία στο βιβλίο. Μ' αυτά τα λίγα λόγια μου δέ θέλησα τίποτα άλλο να φανερώσω παρ'ά τη χαρά μου πως με τόσα φωτεινά σημάδια άρχίζει το δρόμο του ένας νέος έπιστήμονας.

Ηλ. Η. Β.

## Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Κ' ένα χαρακτηριστικώτατο για τον άρχιψεύτη των «Καιρών»:

— Κάποιος ρώτησε: «Και τί δουλιά κάνει αυτός ο κύριος Βενιεράκης;»

— Κι ο κύριος του άπάντησε: «Έπ'α να κ'ά μ'π'ε'ι από το Πόρτ-Άρθουρ!» Γιατί οι «Καιροί» τρεις μήνες τώρα μάς τον παρουσιάζουν κάθε μέρα και... έπ'α να κ'ά μ'π'ον'α!

— Ο κ. Λεβίδης παρακίνησε όλους τούς δικαστικούς υπαλλήλους νάφήσουνε κάτι τι από τον μιστό τους για το ταμείο της Έθν. Αμυνας.

— Πατριωτικό αυτό. Πατριωτικώτερο όμως θάτανε αν ο κ. Λεβίδης άποφάσιζε να μη κΐνη καμιά μετάθεση κι όσα θά γλύτιανε άπ' αυτή την άπόφασή του το Δημόσιο ταμείο να τάδωνε στην Έθν. Αμυνα.

— Ένας παπās στο χωριό Παγκράτι σήκωσε παντιέρα έπαναστατική. Μάζωξε, λένε, μερικούς χωριάτες και μπροστά αυτός με την κουμπούρα στο χέρι, τράβηξε κατά... των άλλοφύλων.

— Κ' οι «ήλλόφυλοι» τΐχουν χαμένα και τηλεγραφοϋν στο Έπουργείο αυτά τάλαμπουρνζέικα: «Σώσατε κοινωνίαν πάσχουσιν ην άδράνεια άρχόντων έχει φέρει εις σημείον άποσκιρτήσεως δόγματός.»

— Το Έπουργείον πρέπει να κρεμάση άμέσως τον παπΐ και να ξεριζώση τη γλώσσα του δασκάλου που δεν κατάρθωσε να μάθι στους χωριάτες τα Ρωμαλικά.

— «Μια έφημερίς την όποιαν ούτε να διαφύση κανείς άξίζει.»

— Αυτά τα γράφει μια έφημερίδα για μιάν άλλη που αν δεν είναι καλύτερη, δεν είναι όμως και χειρότερη άπ' αυτήν.

— Κ' έπειτα έχουν την άπαίτηση όσοι βγάζουν έδω έφημερίδες να τούς έχτιμήση ο κόσμος.

— Ένας συντάχτης του «Σκρίπ» ξυλοφορτώθηκε από τον μπράβο ένδς πολιτικού, γιατί τόλμησε να γράψι στην έφημερίδα άρθρο έναντίον του.

— Βλέπετε, είναι επικίνδυνο να μη θαυμάζης τον δεινα ή τον τάδε πολιτικό στον τόπο μας, άφου όλοι έχουν τούς μπράβους τους και πέφτει άμέσως μαγκούρα.

— Μονάχα την Έλλάδα μπορείς να βρίζης λιύτερα, άφου μονάχα η Έλλάδα δεν έχει κανένα μπράβο για να την υπερασπιστεί.

Ο ΙΔΙΟΣ